Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

Muistio

3.12.2015

FI.PLM.
Asianumero

PO/Hindrén, RO/Laaksonen

Puolustusvaliokunta

Komission työohjelma 2016

Puolustus on Junckerin komissiolle eräs prioriteettialue, mikä näkyy myös komission 2016 työohjelmassa. Taustalla on myös aihealueen ja komission sitä koskevan roolin laajempi kehitys viimeisen noin viiden vuoden aikana.
Puolustukseen ja yhteiseen turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaan suoraan tai epäsuoraan liittyviä aloitteita ovat seuraavat:

- Puolustusalan toimintasuunnitelma
- Turvallisuussektorin kapasiteetin rakentaminen (CBSD)
- Avaruussektorin aloitteet
- Asedirektiivi

Toimintasuunnitelma on puolustushallinnon kannalta keskeinen. Muissa aloitteissa puolustushallinnolla on ennen kaikkea tukeva rooli.

Puolustusalan toimintasuunnitelma (aloite 10)

Komissio esittää puolustusta koskevan toimintasuunnitelman, jonka tavoitteena on sisämarkkinoiden, teollisuuden ja osaamisen kehittäminen tarvittavien sotilaallisten suorituskykyjen luomiseksi.

Asiaa esiteltiin komission toimesta puolustusministereiden neuvostokokoonpanossa 17.11.2015. Arvioiden mukaan toimintasuunnitelma rakentuu vahvasti vuoden 2013 puolustustiedonannon toimeenpanon päälle ja linkittyy myös muihin vuoden 2016 käsiteltäviin laajoihin komissiovetoisiin kokonaisuuksiin, kuten puolustusdirektiivien toimeenpanon arviointi, huoltovarmuutta koskevan tiekartan laadinta, puolustustutkimus sekä tuki puolustusalan pk-yrityksille.

Komission näkökulmasta tavoitteena on tutkia, mitä se voi toimivaltansa rajoissa tehdä Euroopan puolustusyhteistyön tukemiseksi. Toimintasuunnitelman on oltava yhtenäinen muiden EU-politiikkojen kanssa (mm. merellinen turvallisuus, turvallisuuden ja puolustuksen rajapinta). Lisäksi koordinaatio tekeillä olevan globaalistrategian kanssa nähdään tärkeänä. Komissio arvioi, että toimintasuunnitelma viimeistellään vasta sitten kun globaalistrategia ja sen pohjalta mahdollisesti annettava puolustusta koskeva ohjaus ovat selvillä.

Komission toimintasuunnitelmalla pyritään tukemaan sotilaallisten suorituskykyjen luomista ja ylläpitoa. Asiassa korostuu komission ja neuvoston yhteispeli, sillä jäsenmaat asettavat sotilaalliset suorituskykyvaatimukset ja tekevät keskinäistä yhteistyötä suorituskykypuutteiden korjaamiseksi. Tämän lisäksi huomioidaan, että puolustusteollisuudella on merkittäviä vaikutuksia työllisyydelle, kasvulle ja kilpailukyvylle. Kokonaisuuteen tulisi sisältyä niin kysyntä- kuin tarjontapuolelle kohdistuvia toimia.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

Suomen näkökulmasta toimintasuunnitelma on nähtävissä osana EU:n puolustusulottuvuuden vahvistamista. Toimintasuunnitelman tulisi rakentua vuoden 2013 puolustustiedonannon ja joulukuun 2013 Eurooppa-neuvoston päätelmien pohjalle. Työssä tulee huomioida myös EU:n uuden ulko- ja turvallisuuspoliittisen strategian laadinta ja sitä koskeva jatko-ohjaus. Toimenpiteiden keskiössä tulee olla avoimet eurooppalaiset puolustusmateriaalimarkkinat ja kilpailukykyinen eurooppalainen puolustusteollisuus.

Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi puolustushankintadirektiivin soveltaminen tulee saattaa osaksi jäsenmaiden normaalikäytäntöä. Tältä osin komission oltava valvontaroolissaan aktiivinen ja noudatettava jäsenvaltioiden tasapuolisen kohtelun periaatetta.

Puolustusmarkkinoiden avaamiseen liittyy oleellisesti pyrkimys syventää eurooppalaisia sotilaallisia huoltovarmuusjärjestelyjä.

Eurooppalaisen puolustusteollisuuden kilpailukykyä parantavien toimenpiteiden keskiössä tulee olla pk-yritykset; miten niiden mahdollisuuksia päästä mukaan eurooppalaisiin tuotantoketjuihin parannetaan. Rajat ylittävät tuotantoketjut mahdollistavat eurooppalaisen teollisen ja teknologisen innovaatiopotentiaalin täyden hyödyntämisen.

Avaruusstrategia (aloite 13)

Avaruutta koskevan strategian pääpaino on muualla kuin puolustussektorin kysymyksissä, mutta liityntäpintojakin on. Merkittävistä eurooppalaisista hankkeista erityisesti Kopernikus-satelliittikuvausjärjestelmä ja Galileo-satelliittipaikannusjärjestelmä ovat tärkeitä.

Aiheessa on kaksi eri ulottuvuutta: miten avaruutta hyödyntävät suorituskyvyt ja infrastruktuuri turvataan ulkoisia uhkia vastaan ja miten avaruuskykyjä käytetään tehokkaasti ja asianmukaisesti puolustuksen tukena sekä puolustuksen erityispiirteet huomioiden.

Turvallisuussektorin kapasiteetinrakentaminen (*Aloite 21)*

Aiheesta keskusteltiin puolustusministereiden neuvostokokoonpanossa 17.11.2015. Kehitystyön tavoitteena on varmistaa EU:n toiminnan kokonaisvaltaisuus, koherenssi ja tulosten pysyvyys. Keskustelun ytimessä on kysymys sovellettavista EU:n rahoitusinstrumenteista.

Asedirektiivi (aloitteen 17 alla)

Osana sisäistä turvallisuutta vahvistavia toimia komissio antoi 18. marraskuuta 2015 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi ampuma-aseiden hankinnan ja hallussapidon valvonnasta annetun neuvoston direktiivin (91/477ETY) muuttamisesta (COM(2015) 750). Ehdotuksen taustalla on viime vuosina ja erityisesti kuluneen vuoden aikana Ranskassa ja muualla Keski-Euroopassa tapahtuneet terrori-iskut.

Puolustuksen näkökulmasta on huomioitava, että komissiokin on Eurooppa-neuvostossa ja omissa linjauksissaan sitoutunut jäsenmaiden ja EU:n puolustuskyvyn kehittämiseen. Mikäli direktiivi toimeenpantaisiin esitetyssä muodossa, sillä olisi tarkoittamattomia negatiivisia seurauksia yksittäisen

jäsenmaan puolustuskyvylle. Suomi tulee vaikuttamaan direktiivin valmisteluun siten, että negatiiviset seuraukset puolustuskyvylle saataisiin kumotuksi.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi